

СПОМЕНИЦИ БРАНИОЦИМА СРБИЈЕ (1)

Српски и руски ратници
скрајнути на периферијуИзмештање два величанствена споменика препородило би Београд
у архитектонском и туристичком смислу, тврди др Божидар МитровићСпоменик
руске славе

Фото лична архива

Идеја стара готово цело столеће поново је актуелна – српски научник и председник Друштва „Обједињење Срба” из Москве проф. др Божидар Митровић последњих година је на неколико међународних научних скупова захтевао да се два значајна споменика наше историје пренесу у центар Београда. Реч је о Споменику браниоцима Београда 1914–1918. и Споменику руске славе, који се сада налазе на Новом гробљу у српској престоници. Како истиче проф. Митровић, његов захтев утемељен је не само у историјским и друштвеним разлозима већ би ови велелепни споменици требало да буду туристичке атракције.

Божидар Митровић, доктор правних наука и шеф Катедре међународног, словенског и еколошког права Универзитета МНЕПУ у Москви, објашњава за „Политику” да историјске околности често утичу, супротно логици и моралу, да се неко питање не разматра или накарадно реши.

– Совјетски историчари нису изучавали крај Првог светског

рата јер би се лако схватило да су и Фебруарска и Октобарска револуција у Петрограду били облик деловања (не само) Немачке војне команде против Русије. Тек 2010. Универзитет МНЕПУ је организовао прву конференцију о Првом светском рату. Исто је поступљено и са Спомеником браниоцима Београда 1914–1918. Изричит захтев аутора споменика руског архитекте Романа Верховског и вајара и ратног ветерана Живојина Лукића, који је извео фигуру српског ратника и целокупног српског народа тог периода, био је да се споменик постави у центру престонице. Разматрано је, колико знам, као компромисно решење и место где се сада налази споменик Вуку Караџићу, али 1929. урађено је постоље на периферији Новог гробља! Тврдим да је овај величанствени споменик скрајнут на гробље јер су они који су ратовали против Србије то захтевали. То није компромис са њима него њихова победа. Кад-тад, мораће овај споменик да се постави у центру Београда – наглашава Митровић.

Постоје два оваква, идентична споменика, један у Београду, други у Краљеву, али су се Краљевчани изборили да се њихов постави у центру града 1932. године, наводи наш саговорник:

– Међутим, 1960. године тадашње непоменеце су издејствовале да се споменик премести на периферију краљевачког гробља. Краљевчани су после борбе дуге 22 године успели да

Фото Д. Ђирковић

” Др Божидар
Митровић

Ако то не буде урађено,
тврдим да ће Београд
прогутати метал
и стакло

врате Споменик Милутину у центар,
где и данас носито стоји!

Професор Митровић наглашава да је постављање овог споменика у центар Београда морална и духовна обавеза.

– На споменику није представљен краљ ослободилац, генерал или војвода, иако се њихова тактичка дејства изучавају на најважнијим вој-

ним академијама. Споменик истиче у први план српског борца, сељака, ђака, студента из првих борбених редова. Овакав однос према нашем браниоцу је грех сваког ко није предузео све што је било у његовој могућности да се споменик таквом страдалнику постави у центру српске престонице. Жртва коју је поднео српски ратник у Првом светском рату је незапамћена у историји ратовања – наглашава др Митровић.

Осим српском борцу, на Новом гробљу је и Споменик руске славе. Према Митровићевим речима, то је споменик не само руској армији него духу руског народа, анђелу заштитнику који је устао на одбрану Србије, а сам пострадао.

– Морамо да школујемо водиче који ће бити способни да попут песника надахнуто говоре о тој жртви античког значења. Измештање ова два величанствена споменика у центар главног града, препородило би Београд у архитектонском и туристичком смислу, будући да су импресивни и у физичком и у духовном смислу. Споменик српском ратнику је висок 18,5 метара, тежине 2,7 тона. Оба споменика носе невероватну духовну снагу и верујем да постоји довољно убедљивих аргумената да то буде изведено. Ако то не буде урађено, тврдим да ће Београд прогутати метал и стакло, тј. да неће бити духовне и архитектонске равнотеже – објашњава наше саговорник.

Бојан Билбија

ДЕЦЕНИЈА РАДА ЦЕНТРА ЗА РАЗВОЈ КАРИЈЕРЕ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

До посла преко 77 степеника

Студенти и три године након дипломирања могу да се обрате стручњацима који ће им помоћи у писању CV, обезбедити праксу у компанијама, саветовати их како да се понашају приликом разговора за посао, а ту је и психолошко саветовалиште

Више од 15.000 студената регистровано је у бази Центра за развој каријере и саветовања Универзитета у Београду (ЦЗРК), али је број корисника њихових услуга далеко већи. Овај центар, први такве врсте који је отворен у Србији на једном универзитету, управо је прославио 10 година рада. Мали тим, на челу с директорком Дејаном Лазић, организује предавања и радионице за студенте, недавно имају и психолошко саветовање, годишње обезбеде око 1.200 прилика за праксу или посао...

До Центра се долази када се прође кроз главни улаз у Ректорат у Капетан Мишином здању, па кроз двориште и дрвена врата које воде ка 77 степеника и просторије крцату папирима и енергијом. „Ми смо најбоље чувана тајна Ректората”, кажу нам у шали, док нас са врата нуде тортом која је остала од рођенданске прославе.

– Нисмо звали медије, прославили смо тихо и радно, управо смо завршили филм за студенте којима се представља рад нашег центра. Ово нам је трећа селидба за 10 година. Почели смо као четворочлана екипа у згради Правног факултета у децембру 2006. године. Основани смо одлуком Сената БУ, а на иницијативу Фондације за образовање Њ. К. В. Александра. Касније нас је тадашњи ректор Бранко Ковачевић пребацио у Ректорат, јер ми смо сервис за студенте 31 факултета, а не само Правног. Годину дана касније отворени су и ЦЗРК на универзитетима у Новом Саду, Крагујевцу и Нишу – прича нам „у ходу” између две радионице, директорка Ла-

И у време празника радна атмосфера у Капетан Мишином здању

зић, иначе педагог, док се јавља на телефон и бира материјал за пресвлачење старих столица.

Када се попнете уз 77 степеника, студенте дочекују и Ана Јанковић Баровић и Милена Рајчевић (психолози), политиколог Катарина Манојловић Николић, Марија Јовановић која је завршила филозофију и Јелена Курјак која завршава мастер на ФОН-у. Затичемо само део тима јер су неки на радионицама на факултетима, а има и оних који је покосио грип.

Када је Сенат БУ у децембру 2006. године донео одлуку о оснивању ЦЗРК, причају нам, о томе шта је тачно њихов задатак нису знали ни студенти, ни факултети, ни послодавци. Биле су непознате и теме које су данас незаобилазни део академског образовања сваког студента. Кренули су од нуле, прошли обуку на Универзитету у Нотингему и деценију касније кажу да су задовољни бројем програма и бројем академица који се јављају. Сарађују с колегама из бројних каријерних центара с универзитет широм света.

Ана Јанковић Баровић објашњава да улога ЦЗРК није да посредују у запошљавању, већ да науче студенте како да се укључе у тржиште ра-

да, да планирају каријеру и доносе одуке, како да се представе послодавцу и како да активно траже посао...

Она је координаторка програма каријерног образовања Центру, а недавно је курс „Вештине управљања каријером” који води, добио прву награду на такмичењу добрих пракси које организује Euroguidance центар у Србији. У току прошлог летњег семестра организован је на Пољопривредном и Фармацевтском факултету, а тренутно се одржава и на Пољопривредном и на Машинском факултету. Факултативан је и признаје се као ваннаставна активност која носи одређен број бодова и уписује се у додатак дипломи. Интересовање је велико, курс ће бити поновљен и на фармацији, а у току су преговори са управама још неколико факултета.

– Развили смо бројне програме као што је БГ пракса, Сајам стипендија, радионице „Мењам трему за припрему”, семинар меких вештина „Кадар да будем кадар”, координирали смо велики Темпус пројекат који је имао за циљ јачање капацитета универзитетских каријерних центара у Србији, студенти имају на располага-

На 100.000 студената
шесторо запослених

На европским универзитетима је уобичајено да на 6.000 студената буде један запослен у Центру за развој каријере. Поређења ради, БУ има око 100.000 студената, о којима брине само наших шест саговорница.

Питамо како се финансирају, а директорка одговара да студенти приликом уписа године плаћају 100 динара, а да услуге Центра могу да користе како током студирања, тако и три године након дипломирања. Наравно да би им значило када би, додаје директорка, осим донатора, вредност овог центра препознала и држава када је реч о финансирању, како је то решено на водећим универзитетима у свету. Она наводи пример Велике Британије која има дугу традицију каријерног вођења, велики број запослених и електронске ресурсе, чак и систем праћења студената након дипломирања што у Србији не постоји.

Фото Драгослав Жарковић

њу кратко и дуже каријерно саветовање, психолошко саветовање, учимо их како да исправно напишу CV – причају нам Дејана и Ана.

Ево да откријемо и неколико детаља с радионица: када се иде на разговор за посао долази се раније, особу која вас интервјуише гледајте у очи, немојте да се обесхрабрите чудним питањима, обучите се пристојно и не претерујте с јарким бојама, можете пре тога да вежбате пред огледалом или родитељима...

– Студентима свакако препоручујемо да раде на професионалном и личном усавршавању волонтирањем, кроз разне облике праксе, неформалне програме, стручне семинаре и курсеве. Тако се стиче додатно искуство, сазнају информације и обезбеђују контакти који касније могу бити од велике користи – објашњава Ана.

Редовно се раде анкете с послодавцима, послушју потребе студента и у складу с тим креирају планови за наредну годину. Центар је кренуо у правцу е-сервиса кроз вебинаре, а ове године ће бити направљен и попуњен онлајн курс с темама везаним за управљање каријером.

Врата су отворена за све, од девет до 16 и 30, а једина препрека студентима је њихова добра воља и чувених 77 степеника. Али, то је најмање што могу да учине за своју будућност.

Сандра Гуцијан